

zmatkem podle č. 10 § 281 tr. ř. Podle rozsudkových zjištění výše uvedených a při správném použití zákona byl skutek tohoto obžalovaného ke skutku spoluobžalovaného J. Z. v poměru naznačeném v § 5 tr. z. Bylo proto podle § 290 tr. ř. rozsudek i co do tohoto obžalovaného zrušiti jako zmatečný a uznati ho vinným přečinem podle §§ 5, 485 tr. z. Na případ tohoto obžalovaného nelze použití předpisu druhé věty § 485 tr. z., ježto způsob, jakým tento obžalovaný podle skutkových zjištění výše uvedených hleděl získati prospěch ke škodě jiných věřitelů, nepo-
hyboval se v mezích zákonem dovolených, nýbrž vybočoval daleko z mezí toho, co uvedený předpis zákonný prohlašuje beztrestným.

Čís. 5674.

Podvod spáchaný duchovným pri sobášení snúbencov občiansky ešte neoddaných ľstivým predstieraním, že sňatok, ktorému bránila občianskoprávna prekážka, bude platný aspoň podľa cirkevného zákona.

Duchovný vykonávajúci cirkevný obrad pri sňatku je verejným úradníkom len v tých prípadoch, v ktorých ide o sňatky platné súčasne i podľa občianskeho práva.

(Rozh. zo dňa 15. septembra 1936, Zm IV 232/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Š. V. a spol. pre zločin podvodu zmätočné sťažnosti obžalovaných čiastočne odmietol a čiastočne zamietol; z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385, č. 1 b) tr. p. z moci úradnej zrušil najvyšší súd rozsudok vrchného súdu, nakoľko čin obžalovaných Š. V. a D. B. bol kvalifikovaný za zločin podvodu podľa § 381, č. 2 tr. z.; — vysloviac, že čin uvedený vo výroku rozsudku vrchného súdu nebol spáchaný verejnými úradníkmi v obore ich úradu, kvalifikoval najvyšší súd čin obžalovaných za prečin podvodu podľa § 70 tr. z., § 50 tr. z. nov. a § 380 tr. z.

Z dôvodov:

Podľa zistených skutočností J. P., obyvateľ v S., v septembri 1931 žiadal pravoslavného farára Š. V. v S., aby ho so snúbenkou cirkevne oddal, a oznámil mu, že je ešte odvodom povinný. Š. V. previedol ohlášky snúbencov v cirkvi S. a vyzval ich, aby sa určitého dňa dostavili na faru pravoslavnú v L., kde bol farárom obžalovaný D. B. Oba snúbenci a aj Š. V. sa dostavili na faru v L., tam prenocovali a po polnoci už k ránu prebudili obžalovaní snúbencov a obžalovaný D. B. nestarajúc sa o to, že snúbenica ešte nebola 20ročná a nevykázala svolenie zákonného zástupcu ku sňatku a snúbenec bol odvodom povinný, za asistencie Š. V., avšak bez prítomnosti dvoch svedkov a prísažného zapisovateľa previedol nejaké obrady, avšak nie cirkevný sňatok, za

ktoré snúbenci platili D. B. 180—190 Kč. Tento obžalovaný prehlásil snúbencom, že sú teraz podľa cirkevných zákonov oddaní, avšak občiansky ešte nie, a preto aby nikomu nepovedali, že boli už oddaní; radil im, aby sa po skončení odvodnej povinnosti J. P. dali ešte oddať pred notárskym úradom, čomu snúbenci dňa 3. mája 1932 vyhovelí. Obžalovaní nezapísali snúbencov do matriky cirkevnej a nič nepodnikli cieľom zapísania sňatku do štátnej matriky.

Podľa týchto skutočností poškodení chceli dosiahnuť, aby boli cirkevne oddaní a zrejme len za tým účelom platili 180—190 Kč, teda pomerne značnú sumu. Obžalovaní však len predstierali cirkevný sňatok, čoho si boli aj vedomí, lebo jednali potajomky a nezapísali snúbencov ani do cirkevnej matriky, čo by boli urobili, keby boli mysleli, že nimi konané obrady zodpovedajú cirkevnému uzavreniu manželstva a majú nejaký význam podľa cirkevných predpisov, vzťahujúcich sa na uzavrenie manželstva. Ináč obžalovaní ako duchovní museli vedieť, že podľa zákona č. 320/1919 Sb. z. a n. cirkevný sňatok takých strán, ktoré — ako v tomto prípade — ešte neboli občiansky oddané — je rovnocenný so sňatkom, uzavreným pred civilným úradníkom, a že pre duchovného sú smerodajné pri uzavrení takého sňatku predpisy zák. čl. XXXI a XXXIII:1894 a zák. č. 320/1919 Sb. z. a n. Museli vedieť obžalovaní ako duchovní, že podľa § 12, vety 1 zák. č. 320/1919 Sb. z. a n. len vtedy môže pokračovať duchovný výlučne podľa cirkevných pravidiel, keď sa hlásia u neho cieľom uzavrenia manželstva také strany, ktoré boli už občiansky oddané. Zo všetkých týchto okolností plynie, že obžalovaní tým cieľom, aby sebe opatrili bezprávný majetkový prospech, ľstive predstierali práva neznalým poškodeným, že uzavrú sňatok, ktorý aspoň podľa cirkevných zákonov bude uznaný za manželstvo, a tým uviedli v omyl a poškodili snúbencov, lebo tí nemohli dosiahnuť toho výsledku, cieľom dosiahnutia ktorého platili. Lahostajné je teda, že snúbenci aj sami vedeli, že nemohli byť oddaní podľa občianskych zákonov. Preto nemýlil sa vrchný súd, keď kvalifikoval čin obžalovaných za podvod podľa § 50 tr. z. nov., a bezzákladné sú zmätočné sťažnosti, ohlásené čo do kvalifikácie činu za podvod podľa § 50 tr. z. nov.

S kvalifikáciou podľa § 381, č. 2 tr. z. nelze súhlasiť. Duchovných treba síce považovať za verejných úradníkov, pokiaľ vykonávajú agendu verejnej správy, pri uzaveraní sňatkov teda v tom prípade, pokiaľ asistujú pri cirkevnom sňatku, ktorý podľa ustanovení uvedeného už zákona č. 320/1919 Sb. z. a n. je rovnocenný so sňatkom uzavreným pred civilným úradníkom, a v dôsledku toho je platný s hľadiska predpisov občianskeho práva. Avšak v súdenom prípade tak podľa prania poškodených ako aj podľa svojho vlastného predstierania mali obžalovaní asistovať pri uzavretí len sňatku cirkevného, ktorý by nebol právne účinný podľa ustanovení občianskeho práva, lebo poškodení vedeli, že nemôžu uzavrieť platný občiansky sňatok, a žiadali obžalovaných výslovne, aby ich oddali len cirkevne, a obžalovaní podľa zistenia vrchného súdu predstierali len uzavretie takého cirkevného sňatku, ktorý nemal mať významu s hľadiska občianskeho práva. Nevystupovali teda

obžalování vůbec vo svojej funkcii veřejných úředníků, ale výlučně vo funkcii duchovních, ich činnosť nebola v súvislosti s ich verejnoprávnuou funkciou, nespáchali tedy žalovaný trestný čin ako veřejní úředníci v obore svojho úradu alebo úradného zmocnenia a kvalifikácia podľa § 381, č. 2 tr. z. nie je preto daná.

Čís. 5675.

Kdo přivodil pozitivním jednáním, jež nebylo již samo o sobě směru a rázu uvedeného v § 335 tr. zák., vědomě takový stav věci, z něhož může nastati nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiných osob, je povinen postarati se vhodným způsobem o odstranění tohoto nebezpečného stavu.

Důsledek této zásady pro toho, kdo hubil hmyz v bytě kyanovodíkem: je povinen postarati se vhodným způsobem o odstranění tohoto životu nebezpečného stavu alespoň náležitým poučením zákazníka nebo jeho domácích lidí o nutnosti zvláště proklepati a provětrati lůžkoviny.

(Rozh. ze dne 16. září 1936, Zm I 945/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 24. května 1935, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného (ředitele a majitele desinfekčního závodu R. v P.) vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z., jehož se dopustil tím, že v době od 19. do 21. prosince 1930, nešetřiv náležité opatrnosti při desinfekci Okresního chorobince v J. kyanovodíkem, tudíž za okolností zvláště nebezpečných, dopustil se jednání, pokud se týče opominutí, o němž podle přirozených jeho následků pro každého snadno poznatelných, podle svého povolání, své živnosti a vůbec podle svých zvláštních poměrů mohl nahlížeti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost života, zdraví, nebo tělesné bezpečnosti lidí, přičemž z toho povstala smrt osmi lidí.

Z d ů v o d ů :

Kdežto prvý rozsudek soudu prvé stolice v této trestní věci vynešený (rozsudek ze dne 23. června 1932, jenž byl zrušen rozsudkem nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího ze dne 6. listopadu 1933) zaujímal stanovisko, že obžalovaný byl jako úředně schválený zodpovědný zástupce firmy »R.« v P., již bylo výměrem okresního úřadu v J. ze dne 5. prosince 1930 zadáno vyhubení hmyzu v Okresním chorobinci v J. a jež tuto práci v době od 19. do 21. prosince 1930 svými zřízenci za osobního řízení obžalovaného prováděla, povinen postarati se po pro-